

HÖGSKOLAN I GÄVLE

Masterprogram i arbetshälsovetenskap 120 hp

Master Programme in Health at work 120 cr

Fastställt av Utbildnings- och forskningsnämnden

Version

Beslutad den	Gäller fr.o.m.
2010-10-27	ST11
2013-06-20	ST13
2016-06-20	ST16
2019-09-23	HT19
2020-10-27	ST21

Utbildningsnivå	Avancerad nivå
Programkod	VAAHM
Högskolepoäng	120 hp
Diarienummer	HIG 2011/915

Programspecifika mål

Efter avslutat masterprogram ska studenten utöver de allmänna målen

Kunskap och förståelse

- redogöra för arbetshälsovetenskapens omfattning och begränsningar, dess teorier, metoder och aktörer/arenor

Färdighet och förmåga

- självständigt kunna kartlägga och analysera fysiska och psykosociala arbetsmiljöfaktorer

- kunna analysera omständigheter som underlättar respektive försvårar arbetsförmågan hos en individ

- självständigt kunna planera, genomföra och utvärdera åtgärder för att förebygga de vanligaste formerna av arbetsrelaterad ohälsa i arbetslivet

- självständigt kunna planera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande åtgärder i arbetsmiljön

- självständigt kunna planera och utvärdera åtgärder för att främja tillgängligheten för funktionshindrade till arbetslivet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt granska ledarskapets betydelse för individers hälsa, funktion och arbetssätt

- värdera olika åtgärder för primär och sekundärprevention av arbetsrelaterad ohälsa utifrån psykologiska, psykosociala, fysiologiska, belastningsergonomiska, tillgänglighets- och arbetsorganisatoriska principer.

- värdera olika hälsofrämjande åtgärder på arbetsplatsen utifrån psykologiska, fysiologiska, belastningsergonomiska och arbetsorganisatoriska principer

Mål	Masterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen. Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.
Kunskap och förståelse	För masterexamen skall studenten - visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och - visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.
Färdighet och förmåga	För masterexamen skall studenten - visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information, - visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete, - visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och - visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.
Värderingsförmåga och förhållningssätt	För masterexamen skall studenten - visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete, - visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och - visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.
Innehåll och upplägg	Programmet omfattar 120 högskolepoäng och leder till en masterexamen i arbetshälsovetenskap. Det finns också möjlighet att avsluta med ett magisterexamensarbete i arbetshälsovetenskap efter halva studietiden. Studieförmen är distans med ett campusförlagt tillfälle under examensarbetet och studietakten är valbar till antingen 50% eller 100%. Helfartsstudier uppnås genom parallellläsning av programmets kurser.

Programmet ger kunskaper om hur kroppen reagerar på fysisk och psykisk belastning, hur olika typer av arbetsskador kan förebyggas, hur arbetet kan organiseras och ledas för att personalen ska må bra liksom hur arbetsplatsen kan stimulera personalen att leva ett hälsofrämjande liv, hur rehabiliterande insatser för återgång i arbete efter sjukdom/skada bör genomföras samt hur tillgängligheten för funktionshindrade till arbetslivet kan främjas. Kunskaperna är användbara i arbete med personal- och arbetslivsfrågor i företag och organisationer. Programmet ger grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå.

Undervisningen ges på svenska men delar av kurser kan komma att ges på engelska.

Huvudområdet arbetshälsovetenskap

Arbetshälsovetenskap är ett mångvetenskapligt ämne som innefattar olika aspekter av hälsa i arbetslivet. God hälsa innebär en upplevelse av välbefinnande och att ha möjlighet att uppnå sina vitala mål. Även den som har en sjukdom eller funktionsnedsättning kan uppleva god hälsa liksom att man kan uppleva ohälsa trots att det saknas sjukdomsdiagnos. Eftersom den vuxna människan vistas en stor del av sin tid på arbetet är arbetsplatsen en viktig arena för åtgärder som kan främja hälsa och förebygga ohälsa.

Arbetshälsovetenskapen studerar förekomst av hälsa och ohälsa i arbetslivet. I detta innefattas hälsoeffekter av fysisk och psykisk belastning i arbetsmiljön, hur olika typer av arbetsrelaterad ohälsa kan förebyggas, samt hur arbetet kan organiseras och ledas för att individen ska må bra. Arbetshälsovetenskap innefattar kunskap om rehabiliterande insatser på arbetsplatsen eller insatser för att underlätta återgång i arbete efter sjukskrivning. Vidare ingår samspillet mellan faktorer på arbetet och på fritiden som har betydelse för hälsan, liksom hur man med arbetsplatsen som arena kan stimulera medarbetarna att leva ett hälsofrämjande liv. Arbetshälsovetenskapen utvecklar och tillämpar forskningsbaserade principer, metoder, begrepp och teorier om hälsa och delaktighet i arbetslivet.

Progression

I programmet varvas ämne-teoretiska kurser med kurser i vetenskaplig metod, och de teoretiska inslagen knyter an till systematiskt arbetsmiljöarbete i praktiken. Under första hälften av utbildningen ges en tvärvetenskaplig breddning av kunskaperna som är nödvändig för att kunna hantera det komplexa område som arbetshälsovetenskapen utgör. Det handlar bland annat om att på vetenskaplig grund bedöma och analysera hur olika aspekter av arbetsmiljön kan påverka arbetstagares hälsa.

Under andra hälften av utbildningen ställs högre krav på din förmåga att integrera kunskap om olika områden av relevans för arbetshälsovetenskap. Du ställs inför mer komplexa frågeställningar, och förväntas ta större ansvar för att planera och genomföra olika uppgifter samt visa ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt vid redovisning av uppgifter och forskningsresultat. Det innebär att dina förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet stärks.

Nedan ges en schematisk översikt av kurserna i programmet på 100% respektive 50% studietakt.

100% studietakt:

Termin 1

Arbetshälsovetenskap och Arbetsmiljörätt och tillämpning

Vetenskapsteori och forskningsetik, Litteraturoversikt och Kvantitativ metod

Termin 2

Kvalitativ metod och Belastningsergonomi/Examensarbete magisternivå

Arbetsanpassning och Organisation och ledarskap/Examensarbete magisternivå

Termin 3

Kvalitativ och kvantitativ metod, fördjupning och Examensarbete masternivå

Vetenskaplig presentation, Fysikaliska och kemiska arbetsmiljöfaktorer och Examensarbete masternivå

Termin 4

Riskbedömning och Examensarbete masternivå

Hälsofrämjande arbete och Examensarbete masternivå

50% studietakt:
Termin 1
Arbetshälsovetenskap
Vetenskapsteori och forskningsetik
Litteraturöversikt
Termin 2
Kvalitativ metod
Arbetsanpassning
Termin 3
Arbetsmiljörätt och tillämpning
Kvantitativ metod
Termin 4
Belastningsergonomi/Examensarbete magisternivå
Organisation och ledarskap/Examensarbete magisternivå
Termin 5
Kvalitativ och kvantitativ metod, fördjupning
Vetenskaplig presentation
Fysikaliska och kemiska arbetsmiljöfaktorer
Termin 6
Riskbedömning
Hälsofrämjande arbete
Termin 7
Examensarbete masternivå
Termin 8
Examensarbete masternivå

Internationalisering

Inom huvudområdet arbetshälsovetenskap har Högskolan väl etablerade internationella forskningsarbeten. Det internationella samarbetet medför regelbundna besök vid Högskolan av gästforskare och gäststudenter, vilket möjliggör att studenterna får kontakt med internationella företrädare för FoU-verksamheter inom området under sin studietid.

Hållbar utveckling

Programmet ger kunskaper om hur man kan minska arbetsrelaterad ohälsa, främja återgång i arbete, genomföra hälsofrämjande åtgärder i arbetslivet och förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar till arbetslivet. Studier har visat att sådan kunskap är av stor vikt för en hållbar utveckling genom att det minskar samhällets kostnader för ohälsa och förbättrar individens livskvalitet.

Övrigt examen

Självständigt arbete (examensarbete)

För masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Examensbenämning Masterexamen

Förkunskaper

- Examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng
- 30 hp inom något av ämnena medicin, psykologi, idrott, friskvård, folkhälsovetenskap, pedagogik, omvårdnadsvetenskap, rehabilitering, ledarskap, organisation och styrning eller annat adekvat ämne.

Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande vad som krävs för grundläggande behörighet till svensk högskoleutbildning på grundnivå.

Studentinflytande

Utbildningsråd ska knytas till utbildningsprogrammet. Utbildningsledaren ska ingå i rådet och vara ordförande och sammankallande. Utbildningsrådets syfte är att ge studenter och företrädare för yrkesliv/samhälle inflytande över utbildningsprogrammen.

Övrigt

Självständigt arbete (examensarbete)

För masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Årskurs 1

Period	Kurskod	Benämning	Fördjupning	Poäng	Område
1:1	AHA102	<i>Arbetsmiljörätt och tillämpning</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:1	AHA101	<i>Arbetshälsovetenskap</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:2	AHA104	<i>Litteraturoversikt</i>	A1N	5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:2	AHA105	<i>Kvantitativ metod</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:2	AHA103	<i>Vetenskapsteori och forskningsetik</i>	A1N	2,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:3	AHA701	<i>Examensarbete i arbetshälsovetenskap, magisternivå</i>	A1E	15 hp	Arbetshälsovetenskap
1:3	AHA106	<i>Kvalitativ metod</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:3	AHA107	<i>Belastningsergonomi</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:4	AHA108	<i>Arbetsanpassning</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
1:4	AHA109	<i>Organisation och ledarskap</i>	A1N	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap

Årskurs 2

Period	Kurskod	Benämning	Fördjupning	Poäng	Område
2:1	AHA110	<i>Kvalitativ och kvantitativ metod, fördjupning</i>	A1F	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
2:1	AHA802	<i>Examensarbete i arbetshälsovetenskap, masternivå</i>	A2E	30 hp	Arbetshälsovetenskap

2:2	AHA112	<i>Fysikaliska och kemiska arbetsmiljöfaktorer</i>	A1N	4,5 hp	Arbetshälsovetenskap
2:2	AHA111	<i>Vetenskaplig presentation</i>	A1N	3 hp	Arbetshälsovetenskap
2:3	AHA113	<i>Riskbedömning</i>	A1F	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap
2:4	AHA114	<i>Hälsofrämjande arbete</i>	A1F	7,5 hp	Arbetshälsovetenskap